

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Stara orientalska prava
Course title: Ancient Oriental laws

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Doktorski študij, 3. stopnja	Pravo	1.	2.
Doctoral studies, 3rd level	Legal studies	1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	8				102	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lectures:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Izpolnjevanje pogojev za vpis na doktorski študij Pravo in osnovno znanje s področja predmeta, ki ustreza znanju na tem področju, pridobljenem na ravni prve in (ali) druge stopnje študija prava.

Prerequisites:

General conditions for enrolment into the Doctoral Programme in Legal Studies with a basic knowledge of the subject at the level of first and (or) second cycle programme in Legal Studies.

Vsebina:

Predmet je oblikovan na podlagi temeljnega področja pravne zgodovine, povezan pa je tudi s področjema rimskega prava in teorije države in prava.

1. Uvodni pojmi in historiat raziskovanj klinopisnih prav stare Mezopotamije
2. Časovni okvir, državnopravni razvoj in glavne pravne zbirke
 - 2.1. Zgodnjemesumersko obdobje ali obdobje mesta Lagaš
 - 2.2. Akadsko obdobje ali obdobje Sargonidov
 - 2.3. Novosumersko obdobje ali čas t.i. Tretje dinastije iz Ura: Ur-Nammujev zakonik
 - 2.4. Obdobje mest Isin, Larsa in Ešnunne: Zakonik

Content (Syllabus outline):

The course is formed on the basis of the fundamental knowledge of legal history, as well as Roman Law and the Theory of Law and State.

1. Introductory concepts and the history of the cuneiform research
2. Periodisation, the development of law and state and the key written corpora of laws
 - 2.1. Early Sumerian Period or the Period of the City of Lagaš
 - 2.2. Akkadian Period or the Period of the Sargonides
 - 2.3. Neo-Sumerian Period or the Period of the Third Dynasty of Ur: The Ur-Nammu laws
 - 2.4. The Period of the Cities of Isin, Larsa and Ešnunna: The Lipit-Ištar Laws

Lipit-Ištarja

- 2.5. Starobabilonsko obdobje: Hammurabijev zakonik
- 2.6. Hetitsko obdobje: Hetitska pravna zbirka
3. Pojmovanja o naravi prava in viri za njegovo spoznavanje
 - 3.1. Načelo *kittum u misharum* («pravo in pravičnost»)
 - 3.2. Viri prava po nastanku (običajno pravo, praksa sodišč, vladarjevi edikti in pravne zbirke)
4. Prevlada ustnega prava nad zapisanim
 - 4.1. Performativna in dokazna vloga prisege v pogodbenih razmerjih
 - 4.2. Počasna uveljavitev zapisa v dokazne namene
5. Organizacija pravnega znanja in uporabe prava
 - 5.1. Prevlada kazuistične organizacije znanja (odsotnost pojmov *sistem*, *hierarhija prava*)
 - 5.2. Pisarji kot *legis periti* in odsotnost pravnih šol
 - 5.3. Vrste in vloga sodišč in sodnikov
 - 5.4. Pomen vzgojnih epov (Ep o Gilgamešu)
6. Skupne značilnosti pravnih zbirk
 - 6.1. Struktura pravne norme (*Šumma...* - »Če...»)
 - 6.2. Struktura pravnih zbirk (Prolog, normativna vsebina, epilog)
 - 6.3. Primerjalno o njihovi normativni vsebini (osebno pravo, stvarno, obligacijsko pravo, kazensko pravo itd)
 - 6.4. Bistvene razlike med mezopotamskimi in sodobnimi zbirkami prava (zakoniki)
 - 6.5. Pomen klinopisnih pravnih zbirk za poznejšo evropsko kontinentalno tradicijo
7. Študij in analiza izbranega primera

- 2.5. The Old-Babylonian Period: Hammurabi's Laws
- 2.6. The Period of Hittites: The Hittite Laws
3. Concepts of the nature of the law and its epistemological sources
 - 3.1. The Principle of *kittumu misharum* ('law and justice')
 - 3.2. Sources of law (customary law, *usus for*, ruler-made laws and legal collections)
4. The predominance of the oral law over the written
 - 4.1. The performative role of the oath and its probative meaning
 - 4.2. The slow emergence of the written form for evidentiary purposes
5. The structuring of legal knowledge and its use
 - 5.1. Predominance of the casuistic organisation of legal knowledge (the absence of the concepts such as 'system' or 'hierarchy of laws')
 - 5.2. Scribes as *legis periti* and the absence of schools of law
 - 5.3. Types of courts and judges and their relevance
 - 5.4. The educational value of the epic poetry
6. Common characteristics of the collections of laws
 - 6.1. The basic structure of the legal rule
 - 6.2. The structure of the law collections
 - 6.3. Comparative aspects of law collections
 - 6.4. Key differences between cuneiform and modern collections of laws ('codes')
 - 6.5. The importance of cuneiform laws for the much later European continental legal civilization.
7. Case study of the chosen topic.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljni literatura in viri:

H. Hoffner: *The Laws of the Hittites* (A critical edition). Brill, 1997.

V. Korošec: *Keilschriftrecht. V: Handbuch der Orientalistik*, Leiden 1964.

M. Roth: *Law Collections from Mesopotamia and Asia Minor*. Atlanta, 1995.

R. Westbrook: *A History of Ancient Near Eastern Law*. Brill, 2003 (Vol.I.in II.)

C. Wilcke: *Early ancient Near Eastern law: the Early Dinastic and Sargonic periods*. München: Bayerische Akademie der Wissenschaften, C. H. Beck, 2003.

Priporočena literatura in viri:

M. Avsenak: *Ep o Gilgamešu*. Ljubljana: MK, 1963.

G. Beckman: *Hittite Diplomatic Texts*. Atlanta. 1996.

R. Cohen, R. Westbrook: *Amarna Diplomacy (The Beginnings of International Relations)*. John Hopkins UP, 2000.

R. F. Harper: *The Code of Hammurabi, King of Babylon* (autographed text, transliteration, translation, glossary, itd.) Union, N.J. : Lawbook Exchange, 1999.

C.H. W. Johns: *Babylonian and Assyrian laws, contracts, and letters*. Union, N.J. : Lawbook Exchange, 1999.
V. Korošec: »Slovenski prevod določb Hammurabijevega zakonika«. ZZR PF, let. XXIV, 1954.
V. Korošec: »Zakonik mesta Ešnunne in Lipit-Ištarjev zakonik«. SAZU, 1953.
V. Korošec: *Hethitische Staatsverträge*. Leipzig, 1931.
S. Košak: *Kralj boja* (iz hetitske pismenosti). Ljubljana: MK, 1971.
G. Visicato: *The Power and the Writing. The Early Scribes of Mesopotamia*. CDL Press, 2000.

Cilji in kompetence:

Cilja predmeta sta na podlagi študija izbranih najstarejših zapisov prava stare Mezopotamije (t.i. klinopisna prava), zlasti najstarejših zbirk prava (»zakonikov«: Hammurabijev zakonik, Hetitska zbirka prava itd.) poglobiti razumevanje vprašanja, kakšne vrste prava so bile v veljavi v prvih državah starega Vzhoda in pa pomena njihovih zbirk za poznejšo, zlasti kontinentalno, evropsko pravno civilizacijo.

Objectives and competences:

The in-depth study of the oldest written Mesopotamian legal sources (e.g. cuneiform laws), especially the oldest corpora of laws ('codes', such as Hammurabi's, Hittite Laws etc.) in order to further the understanding of sources of the Ancient Near Eastern Law and their potential influence on the latter continental European legal civilization.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Od kandidat(ke) se pričakuje, da bo na podlagi temeljne literature osvojil(a) splošne značilnosti, ki so botrovale nastanku zbirk klinopisnega prava in so vplivala na njihovo uporabo, bistveno vsebino pravnih zbirk, na podlagi priporočene literature pa tudi ožjo tematiko (npr. osredotočenje na eno izmed pravnih zbirk ter druge sočasne vire prava izbranega obdobja, ali pa na dve zbirki iz istega političnega prostora, a iz različnih obdobji itd.), ki jo bova izbrala/i skupaj.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Based on the required reading, the student is expected to attain the overall grasp of the key characteristics that played part in the emergence of the first written corpora of cuneiform laws and influenced their use, whereas the reading of the recommended sources and literature should help him or her to focus on the narrower topic of his or her choice (for example, on one of the collections of cuneiform laws together with other contemporary sources of law or on the couple of legal collections from the same area, but not from the same period etc.).

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Predavanja – predavajo se izbrane teme; Seminarske vaje – na seminarskih vajah študentje predstavijo vsebino seminarske naloge kot; izhodišče za poglobljeno debato;</p> <p>Individualne konsultacije. Individualni študij za izpit.</p>	<p>Lectures, based on chosen key topics; Seminars, focused around in-depth debating the written students' coursework;</p> <p>Individual consultations; Individual exam-oriented study.</p>
---	--

		Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Načini ocenjevanja:			
<p>Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloga, projekt) Pisni izpit z možnostjo ustnega zagovora. Za pristop k izpitu se zahteva uspešno izdelana in predstavljena seminarska naloga. Predstavitev se lahko opravi na seminarskih vajah ali pred učiteljem ocenjevalcem.</p>	100%	<p>Type (examination, oral, coursework, project): Written examination with a possibility of oral defence. It is a prerequisite for the student to successfully complete and defend a coursework, be it in the scope of the seminar or individually, in front of the examiner.</p>	

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Škrubej, K., Pravo stare Mezopotamije (klinopisna prava). V: *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru* (ista). Ljubljana, Založba GV, 2010, str. 35-50.
2. Katja Škrubej, »Problemi preučevanja jezikovnega gradiva kot vira za starejšo pravno zgodovino« v Rajšp, V., Brückmüller, E. (ur.), *Vilfanov zbornik: Pravo, Zgodovina, Narod*. Ljubljana: založba ZRC, ZRC SAZU, 1999, str. 643–658.
3. Katja Škrubej, »Jezik prava kot socialnovrednostni privilegij«, *Podjetje in delo* 27. Gospodarski vestnik: Ljubljana, 2001, str. 1141–1151.
4. Katja Škrubej, »Historisch analysierte Lexik – relevante Quelle für die Rechtsgeschichtliche Forschung (Am Beispiel altslawischer *zakonik*)?« in Feldner, B., Halbwachs, V. et al. (ur.), *Ad Fontes. Europäisches Forum junger Rechtshistorikerinnen und Rechtshistoriker*. Frankfurt: Peter Lang Verlag, 2002, str. 357–370.
5. Katja Škrubej, »Diahrona pomenska stabilnost nekaterih najstarejših slovenskih pravnih izrazov in performativ« v *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ur. Irena Orel. Ljubljana: Filozofska fakulteta, 2007, str. 247-261.